

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/4026.**

Benyújtás dátuma: **2023-05-16 21:26**

Parlex azonosító: **U4YRUF7B0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Nagy Márton István, gazdaságfejlesztési miniszter**

Törvényjavaslat címe: **A vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról**

A Kormány nevében benyújtom a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról szóló törvényjavaslatot.

2023. évi törvény

a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról

Az Országgyűlés a magyar munkavállalók munkahelyeinek megőrzése, valamint a vendégmunkások átlátható és szabályozott keretek között történő magyarországi foglalkoztatásának biztosítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) Magyarország a vendégmunkás számára az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a munkavállalás céljából történő száznolcvan napon belül kilencven napot meghaladó beutazás és tartózkodás jogát, ha a vendégmunkás foglalkoztatására az e törvény szerinti foglalkoztató javára vagy irányítása alatt, ellenérték fejében kerül sor.

(2) A vendégmunkásra a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

(3) E törvény nem alkalmazható

- a) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre,
- b) a Harmtv. 29/A. § (1)-(4) bekezdésében meghatározott harmadik országbeli állampolgárra.

2. §

E törvény alkalmazásában

- a) *foglalkoztatás*: bármely munka- vagy foglalkoztatási formát magában foglaló, munkavégzésre irányuló jogviszony alapján történő, az e törvény szerinti foglalkoztató javára vagy irányítása alatt, ellenérték fejében végzett tevékenység,
- b) *foglalkoztató*: a kedvezményes foglalkoztató és a minősített kölcsönbeadó,
- c) *kedvezményes foglalkoztató*:
 - ca) a Kormánnyal érvényes stratégiai partnerségi megállapodással rendelkező foglalkoztató,
 - cb) az a foglalkoztató, amely nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházást valósít meg,
 - cc) az a munkáltató, amely a Kiemelt Exportőr Partnerségi Program keretében partnerségi megállapodással rendelkezik,
- d) *minősített kölcsönbeadó*: a minősített kölcsönbeadói nyilvántartásban szereplő munkáltató,
- e) *szakhatósági állásfoglalás*: a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásának nem összevont kérelmezési eljárás alapján történő engedélyezéséről, az engedélyezési kötelezettség alóli mentességről, a fővárosi és vármegyei kormányhivatal munkaügyi központjának az összevont kérelmezési eljárásban való szakhatósági közreműködéséről, valamint a Magyarországon engedélymentesen foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásának bejelentéséről, és a munkabér megtérítéséről szóló 445/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 445/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet] IV. Fejezete szerinti szakhatósági állásfoglalás,
- f) *összevont engedély*: olyan tartózkodási engedély, amely a vendégmunkást Magyarország területén a foglalkoztatóval foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésére és tartózkodásra

- jogosítja,
- g) *összevont kérelmezési eljárás*: olyan eljárás, amely a vendégmunkás vagy a foglalkoztatója általa benyújtott kérelem alapján a vendégmunkásnak Magyarország területén való kilencven napot meghaladó tartózkodása és a foglalkoztatóval foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítése engedélyezésére irányul,
 - h) *vendégmunkás*: munkavállalás céljából Magyarországra érkező és Magyarországon az e törvényben meghatározott feltételek és foglalkoztató által foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban foglalkoztatott, Magyarországgal nem szomszédos, Európai Gazdasági Térségen kívüli, az 5. § c) pontja alapján meghatározott harmadik ország állampolgára.

2. A Magyarországon történő tartózkodás és munkavállalás feltételei

3. §

(1) Száznolcvan napon belül kilencven napot meghaladó tartózkodás céljából az a vendégmunkás utazhat be, illetve kilencven napot meghaladó időtartamig az a vendégmunkás tartózkodhat Magyarország területén, aki

- a) rendelkezik érvényes úti okmánnyal,
- b) rendelkezik érvényes tartózkodási engedély átvételére jogosító vízummal vagy tartózkodási engedéllyel, vagy Magyarország területén egyébként jogszerűen tartózkodik,
- c) rendelkezik a vissza- vagy továbbutazáshoz szükséges engedéllyel,
- d) igazolja beutazása és tartózkodása célját,
- e) Magyarország területén rendelkezik szálláshellyel,
- f) tartózkodása teljes időtartamára rendelkezik a lakhatását és megélhetését, valamint a kiutazás költségeit is biztosító anyagi fedezettel,
- g) az egészségügyi ellátások teljes körére biztosítottnak minősül, vagy egészségügyi ellátásának költségeit biztosítani tudja,
- h) nem áll kiutasítás vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt, illetve beutazása vagy tartózkodása nem veszélyezteti Magyarország közrendjét, közbiztonságát, nemzetbiztonságát vagy közegészségügyi érdekét és
- i) nem áll beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő SIS figyelmeztető jelzés hatálya alatt.

(2) Az a vendégmunkás, aki Magyarország területén jogszerűen tartózkodik, mentesül az (1) bekezdés c)-g) pontjában foglalt feltételek igazolása alól.

4. §

Munkavállalás céljából tartózkodási engedélyt az a vendégmunkás kaphat, akinek tartózkodási célja, hogy a 2. § a) pontjában meghatározott foglalkoztatás keretében, Magyarország területén tényleges munkát végezzen.

5. §

A vendégmunkás munkavállalás céljából történő Magyarországon való tartózkodása abban az esetben engedélyezhető, ha

- a) a tartózkodási engedély kiadásával a Magyarországon foglalkoztatott vendégmunkások összlétszáma nem haladja meg a Magyarországon foglalkoztatható vendégmunkásoknak a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által – a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszterrel egyetértésben – évente meghatározott összlétszámát,
- b) a munkavállalás olyan foglalkozásban történik, amelyet a foglalkoztatáspolitikáért felelős

miniszter – a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszterrel egyetértésben – nem zár ki,

- c) a vendégmunkás a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszter által – a Védelmi Tanács előzetes állásfoglalására tekintettel – kiadott rendeletben meghatározott harmadik ország állampolgára,
- d) a tartózkodási engedély kiadásával a c) pont szerinti országból érkező, Magyarországon foglalkoztatott vendégmunkások létszáma nem haladja meg az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter által – a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszterrel egyetértésben – meghatározott, a c) pont szerinti országból érkező, Magyarországon foglalkoztatható vendégmunkások létszámát, és
- e) a vendégmunkás foglalkoztatója az e törvény szerinti foglalkoztatónak minősül.

3. Az összevont engedély kiadására és meghosszabbítására vonatkozó szabályok

6. §

(1) Az e törvény alapján munkavállalás céljából kiadott tartózkodási engedély (a továbbiakban: vendégmunkás tartózkodási engedély) száznolcva napon belül kilencven napot meghaladó, de legfeljebb két év határozott időtartamú tartózkodásra jogosít Magyarországon területén.

(2) A vendégmunkás tartózkodási engedély legfeljebb egy évvel, kizárólag az e törvény szerinti munkavállalás céljából hosszabbítható meg azzal, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedély az e törvény szerinti első kiadásától számított három évet meghaladó időtartamra nem hosszabbítható meg.

(3) A vendégmunkás tartózkodási engedély érvényessége alatt és annak lejártát követően más jogcímen tartózkodási engedély kiadása belföldön nem kérelmezhető.

(4) A vendégmunkás a Harmtv. szerinti harmadik országbeli állampolgár családtagja részére családi kapcsolatra hivatkozással tartózkodási engedély nem állítható ki.

(5) A vendégmunkás nem kaphat a Harmtv. szerinti nemzeti letelepedési engedélyt.

(6) A vendégmunkás tartózkodási engedély érvényességi ideje annak meghosszabbítása esetén a szakhatósági állásfoglalásban szereplő időtartamig terjedhet, de legfeljebb a (2) bekezdésben meghatározott időpontig hosszabbítható meg.

7. §

(1) A vendégmunkás tartózkodási engedély kiadása vagy meghosszabbítása összevont kérelmezési eljárás keretében történik. Az idegenrendészeti hatóság a vendégmunkás tartózkodási engedélyt összevont engedélyként állítja ki.

(2) A tartózkodási engedély

- a) kiadására irányuló eljárásban szakhatóság nem működik közre,
- b) meghosszabbítására irányuló eljárásban szakhatósági állásfoglalás beszerzése kötelező.

(3) A foglalkoztató az összevont kérelem benyújtását megelőzően – a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény 3. § (3) bekezdésében foglaltak alapján – köteles az adott álláshely vagy álláshelyek betöltése céljából a munkaerőigényét bejelenteni az állami foglalkoztatási szerv részére.

- (4) Az összevont kérelemhez mellékelni kell a foglalkoztató nyilatkozatát, amely tartalmazza, hogy
- a) a (3) bekezdés szerinti munkaerőigény bejelentését követően, vagy
 - b) egyéb más módon
- az adott álláshelyet vagy álláshelyeket magyar állampolgárságú álláskeresővel nem sikerült betöltenie.
- (5) A foglalkoztató az idegenrendészeti ügyindítási elektronikus felületen keresztül, a Harmtv. 86/J. § (4) bekezdése szerinti írásbeli hozzájárulással nyújthatja be a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet az 5. §-ban meghatározott feltételek fennállása esetén.
- (6) Ha az eljárásban a szakhatósági állásfoglalás beszerzése nem szükséges, a vendégmunkás a tevékenység ellátásához szükséges szakképzettségét, iskolai végzettségét az idegenrendészeti hatóság részére igazolja.
- (7) Ha a vendégmunkás más foglalkoztatóval kíván foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni, a vendégmunkásnak a vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmet kell előterjesztenie.
- (8) A foglalkoztató, ha az általa foglalkoztatott vendégmunkás foglalkoztatási feltételeiben, különösen a vendégmunkás munkakörében és a munkavégzési helyében változás áll be, azt köteles a változás bekövetkezésétől számított öt napon belül az idegenrendészeti hatóságnak és a munkavégzés helye szerint illetékes kormányhivatalnak bejelenteni. A bejelentést az idegenrendészeti hatóság részére az idegenrendészeti ügyindítási elektronikus felületen keresztül, elektronikus úton kell megtenni. A bejelentést az idegenrendészeti hatóság a nyilvántartásában rögzíti.
- (9) A vendégmunkás tartózkodási engedély kiadása és meghosszabbítása esetén az ügyintézési határidőre
- a) az idegenrendészeti hatóság esetében a Harmtv. 86/O. §-a az irányadó,
 - b) a szakhatósági állásfoglalás esetében a Harmtv. 87/A. §-a az irányadó, azzal, hogy az ügyintézési határidőbe nem számít bele a 445/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet IV. fejezetében meghatározott munkaerőpiaci vizsgálat elvégzésének időtartama.

8. §

- (1) A vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbítása – az 5. §-ban foglalt feltételek figyelembevételével – akkor engedélyezhető, ha
- a) a vendégmunkás a vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbítását munkavállalás céljából kérelmezi,
 - b) rendelkezik érvényes vendégmunkás tartózkodási engedéllyel, és
 - c) a vendégmunkás tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtását megelőzően a vendégmunkás Magyarországon történő tartózkodása a bármely száznyolcvan napon belül a kilencven napot meghaladta.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazása során a vendégmunkás tartózkodási engedély akkor tekinthető érvényesnek, ha visszavonására irányuló eljárás nincs folyamatban.
- (3) A vendégmunkás tartózkodási engedély kiadását vagy meghosszabbítását – ha az e törvény másként nem rendelkezik – meg kell tagadni, illetve a kiadott vendégmunkás tartózkodási engedélyt vissza kell vonni, ha a vendégmunkás
- a) nem felel meg a 3. § (1) bekezdés a), valamint c)–i) pontjában foglalt valamely feltételnek,

- b) a tartózkodási jogosultság megszerzése érdekében az eljáró hatósággal hamis adatot, valótlan ténytet közölt, vagy a tartózkodási cél vonatkozásában az eljáró hatóságot megtévesztette, vagy
- c) közegészséget veszélyeztető betegségben szenved, és nem veti alá magát kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásnak, vagy Magyarország területén történő tartózkodása alatt az egészségügyre vonatkozó hatályos magyar jogszabályok előírásait nem tartja be.

9. §

(1) A foglalkoztató köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy a vendégmunkás legkésőbb a tartózkodási engedélye érvényességének utolsó napján az Európai Unió tagállamainak területét elhagyhassa.

(2) A foglalkoztató köteles a Harmtv. szerint az idegenrendészeti hatóság és a rendőrség által előlegezett kiutasítási, kiutaztatási, valamint az idegenrendészeti őrizetben tartással keletkezett költséget köteles megtéríteni, ha a kiutasított vendégmunkás nem rendelkezik a költségek fedezetével és a kiutasítást a Harmtv. 43. § (2) bekezdés a)-c) vagy e) pontja alapján rendelték el.

4. Adatkezelésre vonatkozó szabályok

10. §

Az e törvény által szabályozott eljárásokhoz kapcsolódó adatkezelésre a Harmtv. 96. §-ában, valamint a 106-108. §-ában foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

5. Záró rendelkezések

11. §

Ez a törvény 2023. november 1-jén lép hatályba.

12. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a vendégmunkások magyarországi beutazásával, tartózkodásával és foglalkoztatásával kapcsolatos részletszabályokat.

13. §

(1) Felhatalmazást kap a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, hogy a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg

- a) a Magyarországon évente foglalkoztatható vendégmunkások összlétszámát,
- b) azokat a foglalkozásokat, amelyekben vendégmunkás Magyarországon nem foglalkoztatható.

(2) Felhatalmazást kap a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásért felelős miniszter – az 5. § c) pontjában foglaltakra tekintettel – hogy rendeletben határozza meg azon Magyarországgal nem szomszédos, Európai Gazdasági Térségen kívüli országok listáját, ahonnan vendégmunkás e törvényben foglaltak szerint foglalkoztatható.

(3) Felhatalmazást kap az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter, hogy a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben határozza meg a Magyarországgal nem szomszédos, Európai Gazdasági Térségen kívüli országoként azon vendégmunkások létszámát, akik Magyarországon évente foglalkoztathatóak.

6. Az Európai Unió jogi aktusainak való megfelelés

14. §

E törvény az Európai Unió következő uniós jogi aktusainak való részleges megfelelést szolgálja:

- a) a Tanács 1995. december 22-i ajánlása az illegális migráció és az illegális munkavállalás elleni küzdelem eszközeinek harmonizálásáról, és az ellenőrzés eredményes módjainak fejlesztéséről;
- b) a Tanács 2009/52 irányelve (2009. június 18.) az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról;
- c) a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i, 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv;
- d) a Tanács 2003/86/EK irányelve (2003. szeptember 22.) a családegyesítési jogról;
- e) a Tanács 1995. december 22-i ajánlása az illegális migráció és az illegális munkavállalás elleni küzdelem eszközeinek harmonizálásáról, és az ellenőrzés eredményes módjainak fejlesztéséről;
- f) a Tanács 1996. március 4-i ajánlása a helyi konzulátusok együttműködéséről a vízumokkal kapcsolatosan.

Általános indokolás

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A Kormány elkötelezett a magyar munkavállalók munkahelyeinek megőrzése mellett. Annak érdekében, hogy a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatása átlátható szabályozási keretek között valósuljon meg, a hatályos foglalkoztatási szabályok és kedvezmények figyelembevételével olyan jogszabályi környezet kialakítására van szükség, amely a munkavállalás engedélyezésének szempontjából kedvezményes helyzetben lévő foglalkoztatók számára is egyértelművé teszi, hogy vendégmunkást milyen feltételekkel és eljárásjogi szempontok figyelembevételével tudnak Magyarország területén, huzamosabb időtartamban foglalkoztatni.

Részletes indokolás

1. §

A javaslat a harmadik országbeli állampolgár fogalmától megkülönböztetve speciális foglalkoztatotti kategóriaként határozza meg a vendégmunkás fogalmát és a rá irányadó szabályokat. A javaslat értelmében Magyarország a vendégmunkás számára biztosítja a munkavállalás céljából történő száznyolcvan napon belül kilencven napot meghaladó beutazás és tartózkodás jogát, ha a vendégmunkás foglalkoztatására a javaslat szerinti foglalkoztató javára vagy irányítása alatt, ellenérték fejében kerül sor.

2. §

Értelmező rendelkezések.

3. §

A javaslat meghatározza azokat az általános feltételeket, amelyek teljesülése esetén a vendégmunkás Magyarországon területén, kilencven napot meghaladó tartózkodása engedélyezhető. Ilyen általános feltételnek minősül többek között az érvényes úti okmány, egyéb engedély megléte, a megfelelő szálláshely és a megélhetéshez szükséges pénzügyi háttér biztosítása, valamint a közbiztonsági, nemzetbiztonsági szempontoknak való megfelelés.

4. §

A javaslat rögzíti, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedélyt kizárólag munkavállalás céljából kaphat.

5. §

A javaslat meghatározza a vendégmunkás munkavállalásának engedélyezési szempontrendszerét. Ennek alapján vendégmunkás Magyarországon csak meghatározott harmadik országból érkezően, meghatározott létszámban és olyan foglalkozásban vállalhat munkát, amelyet számára a munkavállalási részletszabályok nem zárnak ki.

6-8. §

A javaslat a hatályos munkavállalási szabályok figyelembevételével rögzíti azokat az eljárásjogi kedvezményeket, amelyek akkor alkalmazandóak, ha a vendégmunkás foglalkoztatására kedvezményes foglalkoztató, illetve minősített kölcsönbeadó által kerül sor.

A javaslat rögzíti az összevont engedély kiadására és meghosszabbítására vonatkozó szabályokat. Ennek értelmében az úgynevezett vendégmunkás tartózkodási engedély száznyolcvan napon belül kilencven napot meghaladó, de legfeljebb két év határozott időtartamú tartózkodásra jogosít Magyarország területén és legfeljebb egy évvel, kizárólag a javaslat szerinti munkavállalás céljából hosszabbítható meg. Hangsúlyozni szükséges, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedély érvényessége alatt és annak lejártát követően más jogcímen tartózkodási engedély kiadása belföldön nem kérelmezhető, továbbá a vendégmunkás nem kaphat nemzeti letelepedési engedélyt sem.

A javaslat rögzíti, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbítása esetén a kormányhivatal, mint szakhatóság állásfoglalását minden esetben szükséges beszerezni. A szakhatósági állásfoglalástól függetlenül a vendégmunkásnak igazolnia kell a tevékenység ellátásához szükséges szakképzettségét, iskolai végzettségét.

A vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbítására irányuló eljárás keretében a szakhatóságnak nyilatkoznia kell arról, hogy a vendégmunkás munkavállalása a hazai foglalkoztatáspolitikai szempontok figyelembevételével támogatható-e. A javaslat ezen túlmenően bejelentési kötelezettséget ír elő a foglalkoztató számára, amennyiben a vendégmunkás foglalkoztatási feltételeiben változás áll be.

A javaslat rögzíti, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedély kiadása és meghosszabbítása esetén az eljáró hatóság az érdemi döntést a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül hozza meg, amely megegyezik a jelenleg hatályos ügyintézési határidővel.

A javaslat meghatározza a vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbításának és visszavonásának esetköreit.

9. §

A vendégmunkás Magyarország területén kizárólag a foglalkoztatóval létrejött foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállásáig, a vendégmunkás tartózkodási engedélyben meghatározott időtartamig tartózkodhat. Erre való figyelemmel rögzíti a javaslat, hogy a foglalkoztató köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy a vendégmunkás legkésőbb a tartózkodási engedélye érvényességének utolsó napján az Európai Unió tagállamainak területét elhagyhassa. A javaslat ezzel összefüggésben rögzíti a költségek megtérítésének szabályait is.

10. §

Adatkezelési szabályok.

11. §

Hatályba léptető rendelkezés.

12-13. §

Felhatalmazó rendelkezések.

14. §

Jogharmonizációs záradék.